

Nasjonalt kompetansesenter for
påvisning av antibiotikaresistens
(K-res)

HELSE NORD

K-res

Resultatmål

2025

Innledning

Som et nasjonalt kompetansesenter og referanselaboratorium, skal K-res ivareta forpliktelser innenfor sine tildelte områder. Disse er definert inn i fire hovedaktiviteter: i) Referanseundersøkelser og metodeevaluering; ii) Overvåkning og bistand ved utbrudd; iii) Utdanning, kurs og formidling; iv) Forskning og kompetanseutvikling (1-4). Målgruppen er primært spesialisthelsetjenesten innen medisinsk mikrobiologi, infeksjonsmedisin og smittevern, men K-res skal også være en internasjonal aktør og bidra med kunnskapsspredning til allmennheten.

Referansefunksjonen til K-res inkluderer en sentralisert fenotypisk og genotypisk analyse av følgende meldepliktige mikrober: karbapenemaseproduserende Enterobacterales, *Acinetobacter* og *Pseudomonas* (CPO), colistinresistente Gram-negative bakterier (ColR), linezolidresistente (LRE) og vankomycinresistente enterokokker (VRE). K-res arbeider særskilt med helgenomsekvensering (HGS) og bioinformatiske analyser for påvisning av resistens og smittespredning. Kompetansespredningen innebærer å etablere forskningsbasert kompetanse og anbefale relevante diagnostiske metoder til de norske mikrobiologiske laboratoriene.

Antibiotikaresistens er et dynamisk fagområde. Det kommer stadig nye klinisk relevante resistensmekanismer, antibiotika varianter og kombinasjoner, samt metoder for påvisning av bakteriers følsomhet. De fagspesifikke målene vil derfor måtte endres i henhold til den aktuelle epidemiologiske situasjonen.

Faste årlige resultatmål:

Kvalitetsindikator	Mål
<i>Svartid – definert frist ¹</i>	Holde tidsfristen på maksimum 7 dager/30 dager for svar på referanseundersøkelsene/helgenomsekvensering.
<i>Hospiteringsuke - Fysisk¹</i>	Arrangere en årlig hospiteringsuke.
<i>Arrangere nasjonalt kurs/konferanse¹</i>	Være hoved-/ med-arrangør av minst ett kurs/konferanse innen antibiotikaresistens pr år.
<i>Eksterne kvalitetskontroller innen fenotypi og molekylære metoder ¹</i>	Benytte etablerte EKV ved AMS for intern kvalitetskontroll.

<i>Elektroniske nyhetsbrev</i> ¹	Publisere minst 5 nyhetssaker på hjemmesiden/elektroniske nyhetsbrev.
<i>Veilede PhD-/postdoktor prosjekter</i> ¹	Veilede minst 3 PhD-kandidater/postdoktorer i og utenfor egen helseregion.
<i>Undervisning innen antibiotikaresistens</i> ¹	Undervise minst 200 timer på grunn-/etter-/videreutdanning av helsepersonell.
<i>Vitenskapelige publikasjoner/rapporter</i>	Publisere minst 5 fagfellevurderte vitenskapelige arbeid i samarbeid med regionale, nasjonale og internasjonale fagmiljø.
<i>Ringtest for kompetansemåling</i>	Bidra med minst en bakteriestamme innenfor våre referanseområder til ringtest via Folkehelseinstituttet.
<i>Kunnskapsformidling</i> <i>Allmennrettet/fagspesifikk</i>	Medvirke til minimum ett medieoppslag om antibiotikaresistens.
<i>Deltagelse/koordinering av studier</i>	Ta del i minst ett studie basert på internasjonale/nasjonale forskernettverk med deltagere fra andre helseregioner.
<i>Rapportering</i>	Rapportere om senterets aktivitet til HelseNord, og på referansefunksjonen til HDir.
<i>Referansegruppemøte</i>	Arrangere møte med referansegruppa.

¹ Inkludert som kvalitetsindikatorer i PB0669 – kvalitetsindikatorer AMS: <https://boo-hndcm-01.hn.helsenord.no/DocMapProd/page/doc/dmDocIndex.html>

Spesifikke resultatmål for 2025:

- a) Nasjonal kompetansespredning og kompetansebygging innen genomikk/bioinformatikk relatert til antibiotikaresistens:
 - Utarbeide/distribuere rapport med resultater fra HGS analysene av referansemikrober for inneværende år samt bidra med engelsk versjon i NORM rapporten.
 - Arrangere webinar vår 2025 for å presentere rapport
- b) Delta i EQA og utvikling av “Nordic ring trial for WGS proficiency project”.

- c) Deling av HGS data med de andre helseregionene:
 - Etablere infrastruktur for mottak og deling av helgenomsekvenseringsdata (NELS)
 - Bidra/være aktør i prosjektet «Nasjonal mikrobiologisk overvåkningsdatabase».
- d) Akkreditering av analyser:
 - Videreføre arbeidet mot fremtidig akkreditering av inntil fem utvalgte metoder.

Mål lagt til etter innspill fra Referansegruppen i årsmøte 5-6.november:

- e) Innlede diskusjon med de laboratorier som gjør HGS analyser i Norge. Fremtidig mål er at man regionalt kan utføre HGS analyse på egne prøver som sendes K-res. Det skal gjøres en ny kartlegging for å se på kompetanse og kapasitet for HGS analyser på alle mikrobiologiske laboratorier i Norge.
- f) Hjemmesiden til K-res oppdateres for bedre og mer brukervennlig fremstilling av årsrapporter.

Referanser

1. Mandat for K-res (eget dokument, godkjent av interregionalt direktørmøte 25.09.2023)
2. K-res nasjonale referansefunksjoner er tildelt av Helsedirektoratet (<https://www.helsedirektoratet.no/tema/smittevern/referansefunksjoner-i-medisinsk-mikrobiologi>).
3. Relevante ansvarsområder og oppgaver kommer frem av [MSIS-forskriften § 2-4 annet ledd](#).
4. Oppgaver og ansvar er beskrevet i rapport fra det Europeiske smittevernbyrået (ECDC) ["Core functions of microbiology reference laboratories for communicable diseases"](#).